

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000242

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-05-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лопатка Сергій Степанович

2. Serhii S. Lopatka

Кваліфікація: к. т. н., доц., 05.23.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 08.00.04

Назва наукової спеціальності: Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 01-05-2025

Спеціальність за освітою: Промислове та цивільне будівництво

Місце роботи здобувача: Заклад вищої освіти "Львівський університет бізнесу та права"

Код за ЄДРПОУ: 32408165

Місцезнаходження: вул. Кульпарківська, буд. 99, Львів, 79021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 35.140.01

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Львівський університет бізнесу та права"

Код за ЄДРПОУ: 32408165

Місцезнаходження: вул. Кульпарківська, буд. 99, Львів, 79021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Львівський університет бізнесу та права"

Код за ЄДРПОУ: 32408165

Місцезнаходження: вул. Кульпарківська, буд. 99, Львів, 79021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.71.05, 06.81

Тема дисертації:

1. Методологія підвищення конкурентоспроможності підприємств будівельного сектора України
2. Methodology for Enhancing the Competitiveness of Construction Sector Enterprises in Ukraine

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: процес функціонування підприємств будівельного сектора в умовах сталого розвитку. Мета: наукове обґрунтування методології підвищення конкурентоспроможності підприємств будівельного сектора України. Методи: монографічний, абстрактно-логічний, індукції, дедукції, структурного аналізу, системного аналізу, регресійного аналізу, кластерного аналізу, розрахунку структурних змін, кореляційного аналізу, розрахунку індексу відносного конкурентного рівня, оцінювання інтегральних індексів фінансової спроможності та ринкової стійкості, нечітких множин, економіко-математичного моделювання, табличний, графічний. Новизна: запропоновано теоретико-методологічні засади дослідження конкурентоспроможності підприємств будівельного сектора України як складнопідрядне застосування відповідних теоретичних аспектів і наукових методів структурного аналізу діяльності будівельних підприємств і особливостей посилення їх конкурентних позицій, а також системного аналізу функціонування підприємств будівельного

сектора та взаємозв'язку будівництва із соціально-економічним розвитком, розроблено модель ланцюга створення вартості будівельної продукції на основі оптимізації витрат із врахуванням взаємозалежності між етапами (впливу одного етапу на ефективність іншого), динамічних рядів (терміну виконання кожного етапу, вартості у розрізі часових періодів), впливу зовнішніх факторів (зміни цін на матеріали, попиту, ринкової конкуренції), що дозволяє оцінити вплив кожного етапу на кінцеву вартість продукції, запропоновано інтегрований методичний підхід щодо підвищення конкурентоспроможності підприємств будівельного сектора України, який поєднує передові економічні, управлінські, організаційні та технологічні інструменти, спрямовані на удосконалення будівельних процесів у контексті забезпечення сталого розвитку, розроблено економіко-математичну модель визначення конкурентних переваг (на основі моделі "п'яти сил" за М. Портером), що дозволяє оцінити вплив стратегій на зниження тиску зовнішніх чинників та визначити оптимальні напрями щодо підвищення конкурентоспроможності будівельних підприємств, удосконалено методичний підхід до поетапного оцінювання індексу, динаміки та інтенсивності структурних трансформацій у будівельному секторі, що уможливив ідентифікацію періодів найбільшого впливу діяльності будівельних підприємств на економічну структуру, механізми впровадження стратегічних рішень підприємств будівельного сектора, відмінність яких від застосовуваних полягає в адаптації принципів засад економічної, соціальної та екологічної стійкості в усі ключові аспекти їх функціонування – від організаційно-економічного забезпечення та управління ланцюгами постачання будівельних матеріалів і конструкцій до підвищення бізнес-гнучкості на кожному етапі формування будівельної продукції, економіко-математичну модель мінімізації негативного впливу інституціонального середовища на розвиток будівельних підприємств, що враховує їх здатність адаптації до формальних і неформальних інституційних вимог та ефективного використання наявних ресурсів на основі інституційної теорії, теоретико-методичні підходи щодо визначення кореляції між діяльністю підприємств будівельного сектора та сталим розвитком регіонів їх функціонування, які, на відміну від застосовуваних, дозволяють прогнозувати рівень активності будівельних підприємств у залежності від зміни у динаміці інтегральних індексів, що відображають рівень економічної, соціальної та екологічної стійкості. Сфера використання: у діяльності Давидівської сільської ради Львівського району Львівської області, ДАТ "Будівельна компанія "Укрбуд" ДП "Проектний інститут "Львівський Промбудпроект", ТОВ "Кайзер Інвест", ТОВ "Будсервіс", ТОВ "Івасик", ПП "Капіталпромбуд", ПП "Геобуд", у навчальному процесі: ЗВО «Львівський університет бізнесу та права» при викладанні дисциплін: "Сучасний інструментарій управління витратами підприємств", "Інноваційний розвиток економіки", "Цифрова економіка".

2. Object of the research: the functioning process of construction sector enterprises under conditions of sustainable development. Purpose: scientific substantiation of the methodology for enhancing the competitiveness of construction sector enterprises in Ukraine. Methods: monographic, abstract-logical, induction, deduction, structural analysis, systems analysis, regression analysis, cluster analysis, calculation of structural changes, correlation analysis, calculation of the relative competitiveness index, assessment of integral indices of financial capacity and market stability, fuzzy sets, economic-mathematical modeling, tabular and graphical methods. Scientific novelty: theoretical and methodological foundations for studying the competitiveness of construction sector enterprises in Ukraine are proposed, representing a complex application of relevant theoretical principles and scientific methods for structural analysis of construction enterprise performance and the peculiarities of strengthening their competitive positions, as well as systems analysis of the functioning of construction sector enterprises and their interconnection with socio-economic development. A value chain model for construction products has been developed based on cost optimization, taking into account the interdependence between stages (the influence of one stage on the efficiency of another), time series (duration of each stage, cost distribution over time), and external factors (changes in material prices, demand, market competition). This allows for an assessment of the impact of each stage on the final product cost. An integrated methodological approach to enhancing the competitiveness of Ukrainian construction sector enterprises is proposed, combining advanced economic, managerial, organizational, and technological tools aimed at improving construction processes within the context of sustainable development. An economic-mathematical model for identifying competitive advantages

(based on Porter's Five Forces model) is developed, enabling the evaluation of strategic impacts on reducing external pressures and determining optimal directions for improving enterprise competitiveness. The methodological approach to phased evaluation of the index, dynamics, and intensity of structural transformations in the construction sector has been improved, which enabled the identification of periods of highest impact of construction enterprise activity on the economic structure. Mechanisms for implementing strategic decisions by construction enterprises have been developed, differing from existing ones by integrating principles of economic, social, and environmental sustainability into all key aspects of their operation – from organizational-economic support and supply chain management of construction materials and structures to enhancing business flexibility at each stage of product formation. An economic-mathematical model has been developed to minimize the negative influence of the institutional environment on the development of construction enterprises, which takes into account their adaptability to formal and informal institutional requirements and the efficient use of available resources based on institutional theory. Theoretical and methodological approaches have also been developed to determine the correlation between the activity of construction sector enterprises and the sustainable development of the regions in which they operate, which – unlike existing methods – allow for forecasting the activity level of construction enterprises depending on the dynamics of integral indices that reflect the levels of economic, social, and environmental sustainability. Field of application: in the activities of the Davydiv Village Council (Lviv district, Lviv region), JSC “Construction Company Ukrbud”, SE “Design Institute Lvivprombudproekt”, LLC “Kaiser Invest”, LLC “Budservice”, LLC “Ivasyk”, PE “Kapitalprombud”, PE “Heobud”; in the educational process of the Higher Education Institution "Lviv University of Business and Law" during the teaching of the courses: “Modern Tools for Enterprise Cost Management,” “Innovative Economic Development,” and “Digital Economy.”

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

1. Лопатка С.С. Теоретико-методологічні засади посилення конкурентних позицій підприємств будівельного сектора України. Львів: Галич-Прес, 2024. 276 с.
2. Лопатка С.С. Теоретичні засади підвищення конкурентоспроможності будівельних підприємств. Академічні візії. 2023. № 17. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1763>
3. Лопатка С.С. Методологічне забезпечення підвищення конкурентоспроможності будівельних підприємств. Академічні візії. 2023. № 19. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1764>
4. Лопатка С.С. Сучасні тенденції функціонування будівельних підприємств. Академічні візії. 2023. № 21. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1765>
5. Лопатка С.С. Особливості структурних зрушень у будівельному секторі України. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. 2022. Вип. 35. <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1568>
6. Лопатка С.С. Специфіка ресурсного забезпечення діяльності підприємств будівельного сектора в сучасних умовах. Академічні візії. 2023. № 23. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1770>
7. Лопатка С.С. Оцінювання впливу діяльності підприємств будівельного сектора на соціально-економічний розвиток. Академічні візії. 2023. № 25. С. <https://academy->

vision.org/index.php/av/article/view/1771

- 8. Лопатка С.С. Характеристика основних видів будівництва в умовах впливу макроекономічних чинників. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. 2022. Вип. 36. <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1569>
- 9. Лопатка С.С. Особливості функціонування будівельних підприємств у розрізі регіонів України. Академічні візії. 2023. № 26. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1772>
- 10. Лопатка С.С. Оцінювання впливу будівельних підприємств на сталий розвиток регіонів. Академічні візії. 2024. № 27. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1773>
- 11. Semchuk, Zh., Lopatka, S. The impact of artificial intelligence on strategic planning for the economic development of countries. Periodicals of Engineering and Natural Sciences. Current Issue. Vol. 12 No. 4 (2024). DOI: <https://doi.org/10.21533/pen.v13.i1>.
- 12. Лопатка С.С. Проблеми формування будівельної продукції в умовах сталого розвитку. Академічні візії. 2024. № 28. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1773>
- 13. Лопатка С.С. Галузеві та регіональні особливості формування конкурентних позицій будівельних підприємств. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. 2023. Вип. 37. <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1570>
- 14. Лопатка С.С. Динаміка діяльності підприємств будівельного сектора. Інформаційно-аналітичний журнал: Економіка. Фінанси. Право. 2024. №12. С. 81-84.
- 15. Лопатка С.С. Інституціональне середовище функціонування підприємств будівельного сектора у процесі євроінтеграції. Академічні візії. 2024. № 29. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1774>
- 16. Лопатка С.С. Особливості зміцнення конкурентних позицій підприємств будівельного сектора країн ЄС. Академічні візії. 2024. № 31. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1775>
- 17. Yankovska, L., Lopatka, S. The integration of cloud computing and artificial intelligence for optimizing economic management processes. Sustainable Engineering and Innovation. Current Issue. Vol. 7 No. 1 (2025). DOI: <https://doi.org/10.37868/sei>.
- 18. Лопатка С.С. Соціальна відповідальність будівельних підприємств у контексті сталого розвитку. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. 2023. Вип. 38. <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1571>
- 19. Лопатка С.С. Сутнісні характеристики конкурентоспроможності будівельних підприємств. Науково-виробничий журнал: Інноваційна економіка. 2024. 4(100). С. 105-110.
- 20. Sopilnyk, L., Lopatka, S. Semtsov, V. The impact of technological changes on the transformation of global and local markets in countries with transitional economies. Periodicals of Engineering and Natural Sciences. Current Issue Vol. 13 No. 1 (2025). DOI: <https://doi.org/10.21533/pen.v13.i1>.
- 21. Lopatka S. Strengthening the Social Responsibility of Construction Enterprises in the Context of Sustainable Development as a Criterion and Prerequisite for Enhancing Their Competitiveness. Global Prosperity, Vol. 3 № 3 (2023). <https://gprosperity.org/index.php/journal/article/view/148>
- 22. Лопатка С.С. Методологічні засади підвищення конкурентоспроможності підприємств будівельного сектора в умовах економічної, соціальної та екологічної стійкості. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. 2023. Вип. 39. <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1572>
- 23. Лопатка С.С. Теоретичні основи забезпечення конкурентоспроможності підприємств. Міжнародні, правові, економічні та політичні чинники глобалізації і європейської інтеграції: тези доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 25 листопада 2021 р.). Львів: ЗВО «Львівський університет бізнесу та права», 2021. http://lubp.com.ua/wp-content/uploads/2021/11/Lopatka_S.pdf.
- 24. Лопатка С.С. Обґрунтування стратегічних пріоритетів функціонування підприємств будівельного сектора. Актуальні проблеми науки і практики: сталий розвиток в умовах воєнного стану: тези

доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті д.е.н., професора Горбоноса Федора Володимировича (м. Львів, 26-27 грудня 2022 року). Львів: ЗВО «Львівський університет бізнесу та права», 2022. URL: <http://lubp.com.ua/wp-content/uploads/2022/12/102L.pdf>

- 25. Лопатка С.С. Імплементация закордонного досвіду щодо підвищення конкурентоспроможності підприємств будівельного сектора. Priority Studies in Economic Science: Collection of Papers Presented at the II International Scientific Conference (Prague, Czech Republic, 23-24 June 2023). URL: <https://gprosperity.org/conferences/prague2023/189-b-koshovyi.pdf>
- 26. Лопатка С.С. Підвищення конкурентоспроможності підприємств будівельного сектора в умовах економічної, соціальної та екологічної стійкості регіонів України. Актуальні проблеми науки і практики у світлі євроінтеграції, глобалізації і сталого розвитку. Тези доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 10 травня 2024 р.). Львів: Львівський університет бізнесу та права, 2024. <http://lubp.com.ua/wp-content/uploads/2024/05/APNP2024.pdf>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U112288 0121U112289

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Якимішин Лілія Ярославівна

2. Liliia Y. Yakymyshyn

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Код за ЄДРПОУ: 05408102

Місцезнаходження: вул. Руська, буд. 56, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ліпич Любов Григорівна
2. Liubov H. Lipych

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.06.01**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Луцький національний технічний університет**Код за ЄДРПОУ:** 05477296**Місцезнаходження:** вул. Львівська, буд. 75, Луцьк, Луцький р-н., 43018, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Князь Святослав Володимирович
2. Sviatoslav Kniaz

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Львівська політехніка"**Код за ЄДРПОУ:** 02071010**Місцезнаходження:** вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Петрик Ілона Владиславівна
2. Ilona V. Petryk

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Заклад вищої освіти "Львівський університет бізнесу та права"

Код за ЄДРПОУ: 32408165

Місцезнаходження: вул. Кульпарківська, буд. 99, Львів, 79021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семцов Володимир Михайлович

2. Volodymyr M. Semtsov

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Львівський університет бізнесу та права"

Код за ЄДРПОУ: 32408165

Місцезнаходження: вул. Кульпарківська, буд. 99, Львів, 79021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевчук Любов Теодорівна

2. Liubov T. Shevchuk

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.09.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Львівський університет бізнесу та права"

Код за ЄДРПОУ: 32408165

Місцезнаходження: вул. Кульпарківська, буд. 99, Львів, 79021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Семчук Жанна Віталіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Семчук Жанна Віталіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Пинда Ю. В.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна